

Motion till riksdagen 2023/24:1079

av **Carina Ödebrink m.fl. (S)**

En jämlik tandvård

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att det svenska tandvårdssystemet ska vara jämlikt och gynna regelbunden och förebyggande tandvård och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

En jämlik tandvård är en viktig del i arbetet med att sluta hälsoklyftorna över generationer, och insatser kommer att krävas på både kort och lång sikt. För att uppnå en jämlik tandvård krävs det att den är både fysiskt och ekonomiskt tillgänglig. De tidigare socialdemokratiskt ledda regeringarna tog flera bra och viktiga steg för att förbättra tandvården.

Faktum kvarstår dock att alltför många avstår från tandvård av ekonomiska skäl. Tandhälsan är fortfarande ojämnt fördelad bland både barn och vuxna, och vi vet samtidigt att dålig tandhälsa minskar livskvaliteten och kan leda till följsjukdomar. Tandvårdsförsäkringen behöver fortfarande utvecklas med fokus på regelbunden och förebyggande tandvård. I dag lever vi längre och de allra flesta äldre har allt fler av sina egna tänder kvar. Detta ökar också behovet av regelbunden tandvård hos våra äldre och de behöver då skydd mot höga tandläkarkostnader. Vi vet också att det finns skillnader mellan olika grupper. Exempelvis är dålig tandhälsa dubbelt så vanlig bland personer med funktionsnedsättning jämfört med övrig befolkning, och personer med svag ekonomisk ställning avstår i högre utsträckning från tandvård. Ju sämre tandhälsa föräldrarna har, desto större risk för att barnen också ska få omfattande kariesangrepp.

Den nuvarande regeringen avser nu att ta bort den fria tandvården för de upp till 24 år. Vi ser att det kan riskera att unga avstår från tandvård. Unga har oftast en svagare ekonomi och svagare ställning på arbetsmarknaden. Reformen har också visat att den kostnadsfria tandvården ökat besöksfrekvensen i åldersgruppen 20–23 år.

För en jämlik tandvård där tandhälsan inte ska vara en klassfråga är det därför viktigt med fortsatta stegvisa reformer i tandvårdsförsäkringen. Målet bör vara ett

jämlikt tandvårdssystem som gynnar regelbunden och förebyggande tandvård, och tandvården ska omfattas av ett liknande högkostnadsskydd som övrig hälso- och sjukvård.

Carina Ödebrink (S)

Azra Muranovic (S)

Niklas Sigvardsson (S)

Johanna Haraldsson (S)